

РЕШЕНИЕ

с.Старое Дрожжаное

КАРАР

2023 елның 28 марта

№ 27/6

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советының муниципаль контроль турында аерым каарларына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәне раслау турында» 2021 елның 15 декабрендәге 14/8 номерлы (03.02.2022 № 16/3 редакциясендә) каарына, 5 бүлекне яңа редакциядә бәян итеп, үзгәреш кертергә:

«5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контролльне гамәлгә ашыру кысаларында турыйдан-туры бозылган контролльлек итүче затлар Контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар) түбәндәге каарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткәрү турында каарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.2. Шикаятьне контролльдә тотучы зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларын кулланып, Контроль органына электрон рәвештә бирә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясының 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза йә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

5.3. Контроль орган каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять Контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала.

5.4. Шикаятьне контрольдә тотылган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш утыз календарь көн эчендә бирергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсе буенча шикаять контрольдә тотылган кеше күрсәтмәне алганнан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү срокын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль органы тарафыннан торғызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контроль астындагы зат шикаять буенча карап кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алыша мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә контроль органының дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан шикаятьне теркәгән көннән алыш ике эш көненнән дә соңга калмыйча карап кабул ителә:

1) контроль органның дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карап турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә торучы затка карап кабул ителгән вакыттан алыш бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаять үз эченә алыша тиеш:

1) карап һәм гамәле (гамәл кылмавы) дәгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә аширу урыны) турында белешмәләрне, йә күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара эшчәнлекне башкаруның теләгән ысулы һәм аның буенча карап алуның теләгән ысулы;

3) контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дәгъвалана торган каары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китеrerгә мөмкин;

4) контроль орган каары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчмермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә тотылган кешенең таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердем реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

5.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә карата цензурасыз яисә мыскыллы булмаган эйтәлмәләр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне бирү «Бердем идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотыла торган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.12. Тикшерү органы шикаятьне караудан баш тарту турында каарны шикаять алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланғаннан соң бирелә һәм шикаять биругә жибәрелгән срокны торғызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять биругә жибәрелгән вакытны торғызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүүдән баш тартты;

3) шикаять буенча карап кабул ителгәнчे, аны биргән контрольдәге кешедән шикаятьне кире алу турында гариза килгән;

4) шикаятьтә қуелган мәсъәләләр буенча суд каары бар;

5) элегрәк контроль органга шул ук контрольдә тотылган кешедән шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булган;

6) шикаятьтә контроль органның вазифаи затларының, шулай ук аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә әдәпсез яки мыскыллаучы сүзләр, куркынычлар бар;

7) элек әлеге контрольдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешсез органга тапшырылган;

9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган каарларына шикаять белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

5.13. Элек әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәссе булып тормый һәм контроль орган каарларына, вазифаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда, контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять итүнен мәгълүмати системасын алып бару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять итүнен мәгълүмати системасын куллана.

5.15 шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә контроль орган житәкчесе (житәкчө урынбасары) тарафыннан каралырга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәгә аерым очракларда:

1) шикаятында күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшеруенә шикаять берелә торган вазыйфай затка карата гамәлләр (гамәл кылмау) үткәру;

2) дәгъвалана торган вазыйфай затның гамәл кылуы (гамәл кылмавы) булмавы, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат сорату жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятында карау срокы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаять предметына караган документлар жибәрелгәннән алыш аларны вәкаләтте орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорая жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятында караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаятында биргән контрольдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидаре органнары яки аларга буйсынуучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карапы кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карапын законлылыгын һәм (яисә) башкаралган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген раслау бурычы Контроль органына йөкләнә.

5.20. Шикаятында карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) түбәндәгә карапларның берсен кабул итә:

1) шикаятынде канәгатьләндөрмичә калдыра;

2) Контроль орган карапын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) Контроль орган карапын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карап кабул итә;

4) вазыйфай затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таный һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында карап чыгара.

5.21. Кабул ителгән карапы нигезли торган контроль орган карапы аны үтәү срокы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында кабул ителгән көннән алыш бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.».

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру турында» 2021 елның 15 декабрендәгэ 14/9 номерлы (03.02.2022 № 16/3 редакциясендә) карапына 5 бүлекне яңа редакциядә бәян итеп, үзгәреш кертергә:

«5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган контролльек итүче затлар контроль органы житәкчесе урынбасары һәм

инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар) түбәндәге каарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткөрү турында каарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмаулаты).

5.2. Шикаятьне контролъдә тотучы зат дәүләт hәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын hәм (яки) дәүләт hәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларын кулланып, контроль органына электрон рәвештә бирә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясының 1.1 өлешендә караган очрактан тыш.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза йә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- hәм видеоматериаллар, контролъдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

5.3. Контроль орган каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять Контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала.

5.4. Шикаятьне контролъдә тотылган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш утыз календарь көн эчендә бирергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсе буенча шикаять контролъдә тотылган кеше күрсәтмәне алғаннан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү срокын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән контролъдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контролъ органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контролъ астындағы зат шикаять буенча карап кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алыша мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә контролъ органының дәгъвалана торган каарын үтәүне тұктатып тору турындағы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан шикаятьне теркәгән көннән алыш ике эш көненнән дә соңға калмыйча карап кабул ителә:

- 1) контроль органның дәгъвалана торган каарын үтәүне тұктатып тору турында;

- 2) контроль органның дәгъвалана торган каарын үтәүне тұктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карап турында мәгълумат шикаять биргән контролъдә торучы затка карап кабул ителгән вакыттан алыш бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаять үз эченә алыша тиеш:

- 1) карап һәм гамәле (гамәл кылмавы) дәгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләрне, йә күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара эшчәнлекне башкаруның теләгән ысулы һәм аның буенча карап алуның теләгән ысулы;
- 3) контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дәгъвалана торган карапы турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерегә мөмкин;
- 4) контроль орган карапы һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;
- 5) шикаять биргән контрольдә тотылган кешенең таләпләре;
- 6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкумәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

5.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата цензурасыз яисә мыскыллы булмаган эйтелмәләр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне бирү «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотыла торган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.12. Тикшерү органы шикаятьне караудан баш тарту турында каарны шикаять алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

- 1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелә һәм шикаять бирүгә жибәрелгән срокны торғызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;
- 2) шикаять бирүгә жибәрелгән вакытын торғызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартты;
- 3) шикаять буенча карап кабул ителгәнчे, аны биргән контрольдәге кешедән шикаятьне кире алу турында гариза килгән;
- 4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карапы бар;
- 5) элегрәк контроль органга шул ук контрольдә тотылган кешедән шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булган;
- 6) шикаятьтә контроль органның вазифаи затларының, шулай ук аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә әдәпсез яки мыскыллаучы сүзләр, куркынычлар бар;
- 7) элек әлеге контрольдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;
- 8) шикаять тиешсез органга тапшырылган;

9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган каарларына шикаять белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

5.13. Элеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтиҗәсө булып тормый һәм контроль орган каарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда, контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (кузәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять итүнен мәгълүмати системасын алыш бару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә контроль (кузәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять итүнен мәгълүмати системасын куллана.

5.15 шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан каралырга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәге аерым очракларда:

- 1) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаять бирелә торган вазыйфаи затка карата гамәлләр (гамәл кылмау) үткәрү;
- 2) дәгъвалана торган вазыйфаи затның гамәл кылуы (гамәл кылмавы) булмавы, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контролльдә торучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат сорату жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызnamә һәм шикаять предметына караган документлар жибәрелгәннән алыш аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорату жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаятьне биргән контролльдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау каары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән каарның законлылыгын һәм (яисә) башкарылган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген раслау бурычы Контроль органына йөкләнә.

5.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) Контроль орган каарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) Контроль орган каарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа каар кабул итә;

4) вазыйфай затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таный һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында карап чыгара.

5.21. Кабул ителгән каарны нигезли торган контроль орган каары аны үтәү сробы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында контролльдә тотыла торган затның шәхси кабинетында кабул ителгән көннән алыш бер эш көннән дә соңга калмыйча урнаштырыла.».

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контролльне гамәлгә ашыру турында» 2021 елның 15 декабрендәге 14/10 (03.02.2022 № 16/3 редакциясендә) номерлы каарына, 5 бүлеген түбәндәге яңа редакциядә бәян итеп, үзгәреш кертергә:

«5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контролльне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган контролльлек итүче затлар контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар) түбәндәге каарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чараптар үткәру турында каарлар;
- 2) контроль чараптар актлары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) контроль чараптар кысаларында вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.2. Шикаятьне контролльдә тотучы зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларын кулланып, контроль органына электрон рәвештә бирә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясының 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза йә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контролльдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

5.3. Контроль орган каарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять Контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала.

5.4. Шикаятьне контролльдә тотылган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш утыз календарь көн эчендә бирергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсе буенча шикаять контролльдә тотылган кеше күрсәтмәне алғаннан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү срогоын житди сэбэп аркасында уздырган очракта, шикаять биргэн контрольдэ торучы затның үтенечнамэсе буенча өлөгөнчлөх тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргэн контроль астындагы зат шикаять буенча карап кабул ителгэнчегэ кадэр аны тулысынча яки өлешчэ кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятынек кабат юнәлеше шул ук нигезлэр буенча рөхсөт ителми.

5.7. Шикаятынек контроль органының дэгъвалана торган каарын үтэүне туктатып тору турындагы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган үтэүнчесе (житэйчесе урынбасары) тарафыннан шикаятынек теркэгэн көннэн алыш ике эш көннэндэ дэ сонга калмыйча карап кабул ителэ:

1) контроль органының дэгъвалана торган каарын үтэүне туктатып тору турында;

2) контроль органының дэгъвалана торган каарын үтэүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгэн карап турында мэгълүмат шикаять биргэн контрольдэ торучы затка карап кабул ителгэн вакыттан алыш бер эш көне эчендэ жибэрелэ.

5.9. Шикаять үз эченэ алырга тиеш:

1) карап һэм гамэлэ (гамэл кылмавы) дэгъва белдерелэ торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшэү урыны (эшчэнлеген гамэлгэ ашигуру урыны) турында белешмэлэрнэ, йэ күзэтүче зат булган оешманың исеме, өлөгө оешманың урнашкан урыны турында белешмэлэр, йэ ышанычнамэ һэм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргэн затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятынек карау вакытына үзара эшчэнлекне башкаруның телэгэн ысулы һэм аның буенча карап алуның телэгэн ысулы;

3) контроль органының һэм (яисэ) аның вазыйфаи затының дэгъвалана торган каары турында белешмэлэр, алар шикаять биргэн контрольдэ торучы затның хокукларын бозуга китергэн яисэ китерергэ мөмкин;

4) контроль орган каары һэм (яисэ) вазыйфаи затының гамэлэ (гамэл кылмавы) нигезендэ контрольдэ тотыла торган затның нигезлэрэ һэм дэлиллэрэ. Контрольдэ булган зат тарафыннан аның дэлиллэрэн раслый торган документлар (булган очракта) яисэ аларның күчермэлэрэ тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргэн контрольдэ тотылган кешенең талэплэрэ;

6) контроль (кузэтчелек) чараларының бердэм реестрында контроль чараның исэпкэ алу номеры, өгөр Россия Федерациясе Хөкүмэте тарафыннан башкасы билгелэнмэгэн булса, ана карата шикаять бирелэ.

5.10. Шикаятынек Контроль органы вазыйфаи затларының яисэ аларның гайилэ өгъзаларының тормышына, сэламэтлегенэ һэм мөлкэтенэ карата цензурасыз яисэ мыскыллы булмаган өйтэлмэлэр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятынек бирү «Бердэм идентификация һэм аутентификация системасы» Федераль дэүлэт мэгълүмат системасы ярдэмдэ тиешле хокукны биргэн очракта, контрольдэ тотыла торган затның вэкалэтилэ вэкиле тарафыннан гамэлгэ аширылырга мөмкин.

5.12. Тикшеру органы шикаятыне караудан баш тарту турында каарны шикаяты алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

- 1) шикаятын әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында билгеләнгән шикаяты бирү сроклары тәмамланғаннан соң бирелә һәм шикаяты бирүгә жибәрелгән срокны торғызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;
- 2) шикаяты бирүгә жибәрелгән вакытны торғызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартты;
- 3) шикаятын буенча карап кабул ителгәнчә, аны биргән контрольдәге кешедән шикаятыне кире алу турында гариза килгән;
- 4) шикаятын қуелган мәсьәләләр буенча суд карапы бар;
- 5) элегрәк контроль органга шул ук контролльдә тотылган кешедән шул ук нигезләр буенча башка шикаяты бирелгән булган;
- 6) шикаятын контролль органның вазифаи затларының, шулай ук аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә әдәпсез яки мыскыллаучы сүзләр, куркынычлар бар;
- 7) элек әлеге контролльдә тотыла торган затның шикаяты белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятыне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;
- 8) шикаятын тиешсез органга тапшырылган;
- 9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган каарларына шикаятын белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятыне караудан баш тарту судка кадәр шикаяты бирү нәтижәсө булып тормый һәм контролль орган каарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаятын белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятыне караганда, контролль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контролль (кузәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаятын итүнен мәгълүмати системасын алып бару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә контролль (кузәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаятын итүнен мәгълүмати системасын куллана.

5.15 шикаятын теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә контролль орган житәкчесе (житәкчө урынбасары) тарафыннан каралырга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәгә аерым очракларда:

- 1) шикаятын контролль фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаятын бирелә торган вазыйфаи затка гамәлләр (гамәл кылмау) үткәрү;
- 2) дәгъвалана торган вазыйфаи затның гамәл кылуы (гамәл кылмавы) булмавы, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча.

5.17. Контроль орган шикаятын биргән контролльдә торучы заттан шикаятын предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат сорату жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятыне карау срокы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаятын предметына караган документлар жибәрелгәннән алып аларны

вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорая жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаятьне биргән контролльдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау каары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән каарның законлылыгын һәм (яисә) башкарылган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген раслау бурычы Контроль органына йөкләнә.

5.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) түбәндәгә каарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) Контроль орган каарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) Контроль орган каарын тулысынча юкка чыгара һәм яна каар кабул итә;
- 4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таный һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында каар чыгара.

5.21. Кабул ителгән каарны нигезли торган контролль орган каары аны үтәү срокы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында контролльдә тотыла торган затның шәхси кабинетында кабул ителгән көннән алыш бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.».

4. Элеге каар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уставы нигезендә рәсми басылып чыгарга тиеш.

5. Элеге каар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башлыгы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советы Рәисе

М.Р. Гафаров